

44**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 14 grudnia 2004 r.

w sprawie Komisji do rozpatrywania roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez wojska obce

Na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium (Dz. U. Nr 93, poz. 1063, z 2003 r. Nr 60, poz. 536 i Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr 172, poz. 1805) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa skład, tryb powoływania oraz sposób działania Komisji do rozpatrywania roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych osobom fizycznym, osobom prawnym lub niepaństwowym jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej, zwanych dalej „poszkodowanym podmiotem”, przez wojska obce albo żołnierzy wojsk obcych lub ich personel cywilny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „Komisją”, w tym:

- 1) organy delegujące swoich przedstawicieli do udziału w Komisji;
- 2) organy obowiązane do sporządzania, gromadzenia i przekazywania Komisji dokumentów w sprawie szkód oraz wysokość wynagrodzenia osób wykonujących czynności z tym związane;
- 3) czynności przewodniczącego i sekretarza Komisji;
- 4) sposób postępowania Komisji;
- 5) dokumenty sporządzane przez Komisję;
- 6) wysokość wynagrodzenia osób wchodzących w skład Komisji za udział w jej pracach;
- 7) wydatki zaliczane do kosztów postępowania przed Komisją;
- 8) sposób refundowania kosztów poniesionych w toku postępowania przed Komisją.

§ 2. 1. W skład Komisji, o której mowa w art. 11 ust. 3 pkt 1 ustawy o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium, wchodzi:

- 1) przewodniczący;
- 2) zastępca przewodniczącego;
- 3) sekretarz;
- 4) członkowie.

2. Przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza Komisji powołuje Minister Obrony Narodowej.

§ 3. 1. Członków Komisji powołuje przewodniczący spośród osób wyznaczonych przez:

- 1) dyrektora komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej właściwej w sprawach prawnych;
- 2) dyrektora komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej właściwej w sprawach budżetowych;
- 3) Szefa Sztabu Generalnego;
- 4) dowódców rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej.

2. Członkowie Komisji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, uczestniczą w pracach Komisji w przypadku, gdy taką decyzję podejmie przewodniczący.

3. Minister kierujący działem administracji rządowej, z którego właściwością jest bezpośrednio związana wyrządzona szkoda, może delegować swego przedstawiciela do udziału w pracach Komisji.

4. Przewodniczący Komisji powiadamia ministra kierującego działem administracji rządowej, z którego właściwością jest bezpośrednio związana szkoda, o zaistnieniu powyższej szkody i terminie rozpoczęcia prac Komisji.

5. Organy, o których mowa w ust. 1, wyznaczają do udziału w Komisji osoby posiadające wiedzę i doświadczenie niezbędne do rozpatrywania roszczeń odszkodowawczych oraz umiejętność wyrażania niezależnej opinii.

§ 4. 1. Przewodniczący Komisji:

- 1) organizuje i kieruje pracami Komisji, w tym ustala terminy i miejsce posiedzeń Komisji;
- 2) zwołuje posiedzenia Komisji oraz im przewodniczy;
- 3) reprezentuje Komisję na zewnątrz;
- 4) występuje do organów, o których mowa w § 3 ust. 1, o zwolnienie osób uczestniczących w Komisji od wykonywania zadań służbowych na czas niezbędny do udziału w jej pracach oraz wystawienie tym osobom dokumentów niezbędnych do odbycia koniecznych podróży służbowych.

2. W przypadku nieobecności przewodniczącego Komisji jego funkcje wykonuje zastępca przewodniczącego.

3. Sekretarz Komisji:

- 1) organizuje obsługę administracyjno-biurową prac Komisji;
- 2) sporządza dokumenty wynikające z prac Komisji;
- 3) przesyła dokumenty wynikające z prac Komisji zainteresowanym osobom, organom i jednostkom organizacyjnym;
- 4) prowadzi listę obecności osób biorących udział w posiedzeniach Komisji;
- 5) sporządza sprawozdania z posiedzeń Komisji, o których mowa w § 9;
- 6) przygotowuje, zgodnie z zaleceniami Komisji, wniosek o zatwierdzenie przez Ministra Obrony Narodowej wysokości odszkodowania oraz jego podziału;
- 7) gromadzi dowody księgowe określone w przepisach o rachunkowości, stwierdzające dokonanie wydatków, o których mowa w § 16, oraz przesyła je dyrektorowi komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, przygotowującej wystąpienie do właściwych organów wojsk obcych o zwrot kosztów postępowania przed Komisją.

§ 5. 1. Komisja wykonuje swoje czynności na posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego według potrzeb.

2. Posiedzenie Komisji uważa się za ważne, gdy uczestniczy w nim co najmniej połowa osób wchodzących w skład Komisji.

3. Posiedzenia Komisji mogą odbywać się w miejscu wyrządzenia szkody albo w innym miejscu wskazanym przez przewodniczącego Komisji.

§ 6. 1. Komisja podejmuje czynności niezbędne do:

- 1) ustalenia okoliczności i przyczyn wyrządzenia szkody;
- 2) określenia rodzaju i rozmiaru wyrządzonej szkody;
- 3) wskazania sprawcy szkody oraz poszkodowanego podmiotu.

2. Komisja przejmuje całą dokumentację odnoszącą się do roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez wojska obce albo żołnierzy wojsk obcych lub ich personel cywilny i, w przypadkach budzących wątpliwości, dokonuje weryfikacji oszacowanej szkody.

3. W przypadku zaistnienia wątpliwości odnośnie do zebranej dokumentacji Komisja podejmuje wszelkie niezbędne czynności, jakie mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy.

4. Komisja może przesłuchiwać świadków oraz dokonywać oględzin.

§ 7. Organem obowiązującym do sporządzania, gromadzenia i przekazywania Komisji dokumentacji dotyczącej roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez

wojska obce albo żołnierzy wojsk obcych lub ich personel cywilny w zakresie, o którym mowa w § 6 ust. 1, jest:

- 1) komendant terenowej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej — w zakresie roszczeń z tytułu szkód komunikacyjnych, który wykonuje te czynności, o ile to możliwe, we współpracy z organem żandarmerii wojskowej strony wysyłającej lub innym odpowiednim organem oraz przedstawicielem właściwej terytorialnie jednostki Policji i poszkodowanym podmiotem;
- 2) dowódca garnizonu wojskowego, na obszarze którego wyrządzono szkodę, a w pozostałych przypadkach szef wojewódzkiego sztabu wojskowego — w zakresie roszczeń z tytułu innych szkód niż komunikacyjne, który wykonuje te czynności, o ile to możliwe, we współpracy z przedstawicielem państwa wysyłającego odpowiedzialnym za problematykę roszczeń oraz poszkodowanym podmiotem.

§ 8. 1. Wysokość wynagrodzenia przypadającego na osobę wykonującą czynności sporządzania i gromadzenia dokumentacji, o której mowa w § 7, za jedno postępowanie wynosi 70 zł.

2. Wynagrodzenie pokrywane jest z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej — dysponenta środków budżetowych będącego organem, o którym mowa w § 7, lub zaopatrującego ten organ, w ramach posiadanych środków budżetowych.

§ 9. Z przebiegu każdego posiedzenia Komisji sporządza się sprawozdanie, które podpisuje przewodniczący i sekretarz Komisji.

§ 10. 1. Po przeprowadzeniu postępowania sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) imiona i nazwiska oraz stopnie wojskowe i stanowiska służbowe osób wchodzących w skład Komisji, a także nazwy organów, które wyznaczyły te osoby;
- 2) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 3) zwięzły opis postępowania przeprowadzonego przez Komisję i wyszczególnienie zgromadzonych dowodów;
- 4) dane identyfikujące poszkodowany podmiot, a w szczególności imię i nazwisko osoby fizycznej oraz jej miejsce zamieszkania albo nazwę i siedzibę osoby prawnej lub niepaństwowej jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej;
- 5) dane identyfikujące sprawcę szkody, a w szczególności imię i nazwisko żołnierza wojsk obcych lub członka ich personelu cywilnego, stopień wojskowy i zajmowane stanowisko służbowe oraz nazwę jednostki wojskowej i przynależność państwową wojsk obcych;
- 6) ustalenia dotyczące rodzaju i rozmiaru wyrządzonej szkody oraz jej okoliczności i przyczyn;

- 7) wysokość odszkodowania i przesłanki jej ustalenia;
- 8) wyszczególnienie wydatków zaliczonych do kosztów postępowania, o których mowa w § 16.

2. Do protokołu może zostać dołączone pisemne wstępne stanowisko przedstawiciela wojsk obcych, których roszczenie dotyczy.

3. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład Komisji. W przypadku braku któregośkolwiek podpisu przewodniczący Komisji dokonuje wzmianki o przyczynie braku podpisu. Osoba wchodząca w skład Komisji, która odmówiła podpisania protokołu, składa pisemne wyjaśnienie.

§ 11. 1. Protokół przedstawia się do uzgodnienia poszkodowanym podmiotom, wyznaczając czternaście dniowy termin na ustosunkowanie się do protokołu.

2. W przypadku zgłoszenia uwag do protokołu przewodniczący Komisji dokonuje o nich wzmianki na końcu protokołu. Komisja może ustosunkować się do tych uwag.

§ 12. 1. W przypadku osiągnięcia porozumienia z poszkodowanym podmiotem co do wysokości odszkodowania, protokół przedstawia się do podpisu również temu podmiotowi. Przepis § 11 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w razie odmowy złożenia podpisu przez poszkodowany podmiot albo niezłożenia przez niego podpisu z innych przyczyn, przewodniczący Komisji dokonuje o tym wzmianki na końcu protokołu, z podaniem przyczyny braku podpisu.

§ 13. 1. Protokół, a także wniosek, o którym mowa w § 4 ust. 3 pkt 6, wraz z całością materiałów zgromadzonych przez Komisję, jej przewodniczący przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również w razie bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w § 11 ust. 1.

§ 14. Po wypłaceniu odszkodowania przewodniczący Komisji lub upoważniona przez niego osoba przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej projekt notyfikacji wysokości szkody, wraz z propozycją wysokości odszkodowania i jego podziału, odpowiednim organom strony wysyłającej, których personel cywilny lub wojskowy szkodę wyrządził.

§ 15. Za każde przeprowadzone postępowanie w sprawie roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez wojska obce osoby wchodzące w skład Komisji otrzymują dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 70 zł.

§ 16. Wydatkami zaliczanymi do kosztów postępowania przed Komisją są:

- 1) koszty podróży i inne należności świadków, biegłych i tłumaczy, obliczone według dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2702);
- 2) koszty spowodowane oględzinami, tłumaczeniami i opiniami, obliczone według ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88, z późn. zm.¹⁾), a także wynikające z zawartych umów cywilnoprawnych;
- 3) wynagrodzenia, o których mowa w § 15;
- 4) koszty niezbędnych podróży służbowych, związanych z wykonywaniem czynności przez osoby wchodzące w skład Komisji;
- 5) koszty doręczenia pism urzędowych, obliczone według ustawy, o której mowa w pkt 2;
- 6) koszty wydatków administracyjno-biurowych.

§ 17. 1. Koszty postępowania przed Komisją, o których mowa w § 16, są pokrywane z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej — dysponenta środków budżetowych zapewniającego obsługę administracyjno-biurową prac Komisji. W protokole postępowania zamieszcza się informację o ich wysokości oraz kopie udokumentowanych wydatków.

2. Wydatki, o których mowa w § 16, uwzględnia się przy sporządzeniu notyfikacji szkody państwu wysyłającemu, z wyjątkiem państwa wysyłającego, którego status wojsk jest określony w umowach międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

§ 18. 1. Występując do właściwych organów wojsk obcych, które wyrządziły szkodę, o zwrot kosztów postępowania przed Komisją, z wyjątkiem organów wojsk obcych, których status jest określony w umowach międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, załącza się niezbędne dowody księgowe określone w przepisach o rachunkowości, stwierdzające dokonanie wydatków, o których mowa w § 16.

2. Środki finansowe zwrócone przez wojska obce rozlicza się na podstawie przepisów o gospodarowaniu środkami publicznymi.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Obrony Narodowej: *J. Szmajdziński*

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 233, poz. 1955, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874 i Nr 139, poz. 1323 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135.

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie komisji do rozpatrywania roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych przez wojska obce (Dz. U. Nr 115, poz. 1208 oraz z 2002 r. Nr 69, poz. 641).